

Adabiyot va San'at

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ЭЗУВЧИСИ ИБРОХИМ РАҲИМ — 75 ЁШДА

УМР ЙЎЛИ

ТАНИҚЛИ адиб Иброҳим Раҳим 75 ёшга тулди. Ер кўраси айланаверар экан. Йил йилни қувиб ўта...

верар экан. Инсон умри тинимсиз дарё. Бир дам тўхтамай ўтиб кетиб қолгани ҳеч гап эмас. Инсон умри яшаган йиллари билан эмас, халқига қолдирган таъбир-руқ излари билан ўлчанади, деб бекорга айтишмайди.

ги уч китобдан ташкил топган роман. Булар қаторига кино қилинган, қатор театрларимиздан саҳнага чиққан асарларни қўйсак, Иброҳим Раҳим ўзлари айтмоқчи: «Узум тизмалар» пайдо бўлади. Нега кўп ва ҳўб ёзилган деб ўйлаб қоласан, киши ва шу захотий жавоб топасан. Иброҳим Раҳимнинг ҳар бир кунни қайноқ ҳаёт оғушида кечди. У Ўлуу Ватан уруши йилларида оддий жаңгичдан майорликка қа бўлган йўли босиб ўтган бўлса, журналист сифатида оддий мухбирликдан отахон

гасетамиз «Қизил Ўзбекистон» бош муҳаррири даражасига етди. Тошкент деб аталмиш муқаддас, тинимсиз шаҳарда Иброҳим ака ҳам тиним билмадилар. Хо-нр ҳам, ўзларининг 75 йиллик давларида жамоат иши билан бир вақтда «Кўрсак ёйда» романини қайта-қайта қоралаш билан бандлар. Бунча куч, бунча қудрат муҳтарам устозга қаредан берилган экан?

Менинча, булар захматкаш, камсукум ва камтар, меҳрибон ва танти ўзбек халқига бўлган меҳрдан турилган, чуқки, айниқса, қалмакш нисонининг ўз эли ва халқига хизмат қилишдан олироқ иш йўқдир.

Маъшур Эзувчимиз Иброҳим Раҳимнинг муборак таваллуд куллари билан бир шоғирлари сифатида кўлар эканман: Сиздай одамлар одамлар, меҳнаткаш Эзувчилар она туяроғимизда кўп бўлсин, мустакил Ўзбекистонимиз руҳи намолли билан ҳам, иқтисодий ту-пин билан ҳам ўзликни то-пиб, қардош-қўдош ул-ларларо яхши дўст бўлиб бар-камол умр кечирсин, деб ор-зу қиламан.

САНЕР.

Иброҳим РАҲИМ

Ўзбекистон Фанлар дору-ликмаси Алишер Навоий номидаги Адабиёт ил-мо-лида Ўзбекистон халқ шо-ири, Ҳамаза мукофотининг со-ҳиби Миртемир таваллуди-нинг 80 йиллигига бағиш-ланган илмий анжуман бў-либ ўтди. Ингилишча ил-мо-ли директорининг ўрни-босари Эрик Қаримов ки-риш сўзи билан очди.

Миртемир домла муракаб ва оғир дорада яшаб, ижод этди. Шоирдан 14 та до-стон, 480 дан ортиқ шеърлар мерос бўлиб қолган. Ундан ташқари қўллаб тарқатиш асарлари адабиётимиз ри-вожига муносиб ҳисса қў-шган.

ЎзФА мухбир аъзоси Са-лоҳиддин Мамажонов Мир-темирнинг ўзбек адабиёти-га қўшган ҳиссаси ҳақида ички бир туғён билан сўзлаб берди:

«Унинг шеърларида ян-ги дунёнинг қурлишига ишонар бор эди, шунинг учун ҳам кўпгина шеърлари шо-диёналик туйғуси билан су-чрилган, юмор, ҳазил руҳи йўрилган эди. Ҳаётимиз ку-вонли деган сўзнинг ёлғон-лигини англагач, ҳақиқий ҳаёт оғирлигини сезгач, бир қатор мунгли оҳанг-даги шеърлар битди. Мир-темир турмушдан қайт-ган, охирақининг қабрини то-пол-майди ва бузлаб-бузлаб «Кул-тепа».

«Онажон» шеърлари ни битиди, ўзига хос дар-ли кечинмалари ҳеч бир бўёқсиз тасвирлайди. Уру-дан қайтган эса яна бир бе-додлик ҳақида, яъни ўзи каби урушдан қайтган бир эр ёрнинг ўзга бирла тур-муш қурганини кўриб, тор-ган янгирувлари тўғрисида

либ, унинг шеърлятида во-қеабандлик етакчи ўрин ту-тишини, Маяковский ус-лу-бидан фарқли ўлароқ со-ҳа шарҳона лирикани юза-га чиқариб, сарбаст вази-ни «Сафарбар», «Хайр, Тош-кент!» каби широйли шеър-лари, қўшма вазили қўй-лаб «Барот», «Номус», ка-би

каш нисон тарихда қол-иш учун ҳаракат қилди, шу-нинг учунми мансиб тала-шиб ўтирмади. Миртемир акада ҳам бирор лавозим бўлмаган, лекин унинг асар-лари уни юксакликка қўта-риди, шунинг учун у ки-шининг адабиётдаги ҳақи-қий ўрнини кўрсатиб бе-ришимиз керак дея таъкид-лади.

Илмий анжуманда профес-сорлар Наби Раҳим, А. Ҳа-йметов, драматург Из-зат Султон, филология фан-лари номзоди Афғор Мў-минов, шоир Азиз Абдура-зоқ, Раҳимжан Отаев, шар-ҳуноқ олим А. Ирсон ҳам ўз маърузаларини адаби-ётимизнинг ёрқи юлдузла-ридан бири Миртемир ижоди-га бағишладилар. Ингилиш-ча сўнг танаффусни кўтиб тур-ган мактаб болаларидан бири аумда тарқалиб кет-мади, аксинча, ҳамма тў-да-тўда бўлиб ўз таассурот-ларини, фикрларини ўртоқ-лаша бошладилар. Қандай яхши, ҳали қилмажак иш-лар кўп. Олдинда бутун бир адабиёт тарихи-ю, ҳозирги адабиётнинг ҳақиқий ё-зиб чиқибдики муаммо турибди. Олимларнинг ана шундай учрашувлари кўп бўла-версин, токим кейинги авлод уни маънадаги ўзбек ада-биётини ўқисин.

«ҚУШЛАР ҚЎШИҒИДАН КЕЛДИ ОВОЗИМ»

«Сурат» достонини яра-тди. Гоятда ҳаққоний сатр-ларда ёзилган бу асарнинг гоёвий ва бадийи қиммати юксак ҳисобланади. Мирте-мир ака таржима соҳасига ҳам ўз улдушини қўшган. «Русулан ва Людмила», «Йўл-барс терисини ёлғон шах-лаво» каби асарларни ма-ҳорат билан ўзбекчала-ш-тирди.

ажойиб достонларни ёзган-лигини таъкидлаб ўтди. Фи-лология фанлари номзоди Наим Қаримовнинг «Сурат» достони яратилиш тарихи ҳақидаги маърузаси тинг-ловчиларда қизиқиш уйғот-ди. Сўзга чиққан Ўзбекистон Президентининг маслаҳат-чиси, филология фанлари доктори Бахтиёр Назаров шоир ижодини ўранишини янада кенгроқ, қузурроқ олиб бориш кераклигини ай-тар экан, ҳар бир қалам-

К У Р С К Ё Й И Д А

САЪДУЛЛА ИСМАТОВНИ ХОТИРЛАБ

«Ибодат — халққа хиз-мат қилишдир!» деган экан шарҳ алломаларидан Саъдий Шерозий. Ушбу ҳикматга асосланганидан бу-рак, ибодат аҳли орасида ажойиб нисон, захматкаш олим ва мураббий Саъдулла Исматов номини алоҳида таъкидлаш зарурдир. Халқ ки-ми эъзолашми билади.

Тошкентнинг Кўкча даҳ-сага жойлашган 141-урта мактабда Саъдулла Исма-тов хотирасига бағишлан-ган кеча бўлиб ўтди. Мак-табга ва мактаб яқинидаги ўзи яшаган кўчга у ки-шининг номи берилиши му-носабати билан ўтказилган бу кеча марҳум руҳини ёдга олишдан бошланди.

«Сўзга чиққанлардан шоир ва таржимон Носир Му-хаммад «Эгулик» шеърини ўқиди.

Ўзбек халқ улдумга кў-ра йиғилганларга палов тур-тилди.

САЪДУЛЛА ИСМАТОВНИ ХОТИРЛАБ

«Ибодат — халққа хиз-мат қилишдир!» деган экан шарҳ алломаларидан Саъдий Шерозий. Ушбу ҳикматга асосланганидан бу-рак, ибодат аҳли орасида ажойиб нисон, захматкаш олим ва мураббий Саъдулла Исматов номини алоҳида таъкидлаш зарурдир. Халқ ки-ми эъзолашми билади.

Тошкентнинг Кўкча даҳ-сага жойлашган 141-урта мактабда Саъдулла Исма-тов хотирасига бағишлан-ган кеча бўлиб ўтди. Мак-табга ва мактаб яқинидаги ўзи яшаган кўчга у ки-шининг номи берилиши му-носабати билан ўтказилган бу кеча марҳум руҳини ёдга олишдан бошланди.

«Сўзга чиққанлардан шоир ва таржимон Носир Му-хаммад «Эгулик» шеърини ўқиди.

Ўзбек халқ улдумга кў-ра йиғилганларга палов тур-тилди.

МУЗЕЙНИНГ ДАСТЛАВКИ ЭКСПОНАТИ

ДОНОЛАР ДЕЙДИЛАРКИ...

Кимнинг қийган либоси бўлса агар илд-хунар. Ундаги налоси бўйра бўлса не зарар. Парвизи ЭТИСОМИИ.

Эмонга қўшилма бўлурсан ёмон, Қаросин юқтирар доимо қозон. Абулхасан ФАҲРУХИИ.

